

[Einer-Jensen.]

Situation, der skabes derved, at man nu fra de to Oppositionspartiets Side stemmer imod Lovforslaget, betyder jo, at det ikke er muligt at gennemføre det i Rigsdagen; Landstinget har jo tidligere forkastet Forslag om Forlængelse af Huslejeloven.

Det bliver de to Partier, der netop ønsker at optræde som Hjemmenes Bevarer, der faar Ansvaret for, at Hundredetusinder af Hjem i Storkøbenhavn bliver underkastet Vilkaarligheder fra Grundejernes Side, Vilkaarligheder baade med Hensyn til Lejeforhøjelse og Opsigelser. Jeg beklager, at man vil være med til at skabe en saadan Situation her i Storkøbenhavn. Men de Partier, der skaber denne Situation, faar, som jeg sagde, ogsaa Ansvaret derfor. De, der har talt som Hjemmenes Bevarere, svigter nu Hundredetusinder af Lejerhjem i København og overleverer dem til Uplyndring af Grundejerne.

Jeg tillader mig at anbefale Tingets ærede Medlemmer at stemme imod det Ændringsforslag, der er stillet af Det konservative Folkeparti, og anbefaler at stemme for Forslaget i den Skikkelse, som det er forelagt af den højtærede Indenrigsminister.

Elgaard: Det vil ikke være uberettiget at minde om, at den Huslejeregulering, der er tilbage af Fortidens mere omfattende Regulering, kun gælder Storkøbenhavn med Forstadskommuner. Det vil heller ikke være uberettiget at minde om, at alle de Ejendomme, der er opført efter 31. Maj 1918, ikke omfattes af Loven. Det vil endvidere være betimeligt at minde om, at alle Lejligheder paa over 5 Værelser i gamle Ejendomme ikke omfattes af Loven.

Dermed er jo det Spørgsmaal, der forhandles her, placeret paa en saadan Maade, at man med Rette kan sige, at det ikke er af meget omfattende Betydning. Saa vidt man kan skønne ud fra den Statistik og de Oplysninger, der er forelagt Udvalget under dets Arbejde, drejer det sig om omkring 37 pCt., altsaa omkring ved en Trediedel af Lejlighederne i Storkøbenhavn. Det er jo ogsaa ved tidligere Forhandlinger om dette Spørgsmaal uimodsagt blevet fastslaaet, at gennem de tre Aar fra 1931 og til nu er der sket en meget væsentlig og hurtig Afvikling af denne Lov, bl. a. ved Lejerskifte, der ikke er fremkaldt ved ubesindige og samvittighedsløse Grundejeres Dispositioner, men i langt, langt de fleste Tilfælde er fremkaldt derved, at Lejere i saadanne beskyttede Ejendomme eller Lejligheder

har ønsket en anden Bopæl og derfor er flyttet. Denne Udvikling er ogsaa fastslaaet i det Materiale, der er meddelt Udvalget. Det har vist sig, at for de 10 000 Lejligheders Vedkommende, om hvilke man gennem Indenrigsministeriet har indhentet Oplysninger, falder noget over 2 600 Beboelseslejligheder i de to Distrikter, man har villet undersøge, uden for Bedømmelsen af, om Lejestigning har fundet Sted. Thi disse ca. 2 600 Lejligheder er, siden Loven af 1931 vedtoges, blevet ubeskyttede paa Grund af Lejerskifte. Derigennem har man jo det mest oplagte Bevis paa, at man aldeles ikke fra Lejernes Side i den Tid, Loven har haft Gyldighed, har klamret sig til de gamle Lejligheder. Der vil i Forbindelse med dette Spørgsmaal ogsaa være Grund til at fremhæve, at den Afvikling af Loven, som man har set et klart Udtryk for, og som de foretagne Undersøgelser jo beviser har fundet Sted, er foregaaet i et nogenlunde ensartet Tempo. Det forekommer mig derfor, at man ikke kan se bort fra, at der i høj Grad i Praksis har været en Bevægelse, der understøtter den Opfattelse, som Venstre gør sig til Talsmand for, at den Situation, da vi med Sindsro kan se Huslejeloven bortfalde, er til Stede nu. Alene i den Kendsgerning, at denne Regulering paa nuværende Tidspunkt kun omfatter en Trediedel af Københavns Beboelseslejligheder, ligger jo et Moment, der afgørende begrænser den Interesse, man kan have i Lovens Forlængelse. Men lige saa stor Betydning tillægger jeg den Undersøgelse, der er foretaget vedrørende det Antal Lejligheder, der er *anvendelige* til Bedømmelse af Stillingen med Hensyn til Lejeforhøjelser. Man sendte Skemaer ud til 10 000 Lejligheder og andre Lokaler, men tilbage til Bedømmelse af Spørgsmaalet: Lejeforhøjelse eller ikke, blev knap halvfemte Tusinde. Ogsaa derigennem har man jo, synes jeg, klart faaet fastslaaet, at man baade fra den højtærede Indenrigsministers og fra Ordførerne for Regeringspartiernes Side har lagt langt, langt større Betydning ind i dette Spørgsmaal, end den faktiske Tilstand paa dette Punkt berettiger til.

Som før sket skal jeg ganske kort gøre opmærksom paa, hvad vi fra Venstre ogsaa har skrevet i vor Betænkning, at man ved Bedømmelsen af Stillingen fornuftigvis ogsaa maa fæstne Opmærksomheden paa Byggevirksohmheden, og dør er vi jo i den heldige Situation, at der er fremskaffet en Statistik over Byggevirksohmheden pr. 1. Juli 1934. Denne Statistik understreger igen, hvad der er sagt flere Gange her under